

Brusel 26. listopadu 2018
(OR. en)

14554/18

DEVGEN 221
COHAFA 105
ACP 122
RELEX 992
SUSTDEV 17
ALIM 13
AGRI 576
FAO 50
SAN 418

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 26. listopadu 2018

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 14283/18

Předmět: Posílení globálního zabezpečení potravin a výživy
– závěry Rady (26. listopadu 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o posílení globálního zabezpečení potravin a výživy ve znění přijatém Radou na jejím 3654. zasedání konaném dne 26. listopadu 2018.

Posílení globálního zabezpečení potravin a výživy

Závěry Rady

1. Rada uznává, že nedostatečné zabezpečení potravin a výživy patří k významným globálním výzvám v boji proti chudobě a rostoucí nerovnosti, a připomíná pevné odhodlání EU a jejích členských států vymýtit hlad a všechny formy malnutrice v souladu s novým Evropským konsensem o rozvoji, Evropským konsensem o humanitární pomoci, Agendou 2030 a uplatňováním práva na potraviny.
2. V této souvislosti Rada připomíná své předchozí příslušné závěry¹ a vítá třetí dvouletou zprávu o plnění politických závazků EU v oblasti zabezpečení potravin a výživy a třetí zprávu o pokroku při provádění akčního plánu Komise v oblasti výživy.
3. Rada vítá práci, kterou Komise vykonává v zájmu splnění závazků EU v oblasti výživy, i její úsilí mobilizovat všechna příslušná odvětví na podporu problematiky výživy v globálním kontextu i na úrovni partnerských zemí. Rada zejména vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při plnění finančního závazku EU investovat v období 2014–2020 do výživy 3,5 miliardy EUR, přičemž více než 2,49 miliard EUR již bylo vyčleněno na programy v oblasti výživy v letech 2014–2017.
4. Rada vítá společnou práci EU a jejích členských států, která svědčí o jejich vlivu na utváření globálního plánu v oblasti zabezpečení potravin a výživy a podporuje její provádění. EU a její členské státy společně podporují partnerské země a místní, celostátní i regionální zúčastněné strany s cílem vytvořit odolné způsoby obživy, posílit místní potravinové systémy v oblastech vyznačujících se nedostatečným zabezpečením potravin a zlepšit výsledky v oblasti výživy. Tyto činnosti mají zásadní význam nejen pro dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 2, ale i pro celkové provedení Agendy 2030. Rada v tomto ohledu uznává význam Desetiletí opatření OSN na podporu výživy (2016–2025).

¹ Závěry o zabezpečování potravin a výživy (dokument 10392/16); Závěry Rady o druhé zprávě o pokroku týkající se akčního plánu v oblasti výživy (dokument 10679/17).

5. Uznává, že některé země dosahují při řešení nedostatečného zabezpečení potravin a výživy a chronické malnutrice dětí nadále značného pokroku, současně je však mimořádně znepokojena skutečností, že poté, co byl hlad na celém světě po desetiletí na sestupu, je nyní v posledních třech letech na vzestupu – hladem a malnutricí trpí 821 milionů lidí. Zároveň se odhaduje, že zhruba 151 milionů (tj. 22 %) dětí mladších pěti let stále zaostává v růstu. V roce 2017 se 124 milionů lidí v 51 zemích potýkalo s akutním nedostatkem potravin dosahujícím krizových úrovní a vyžadujícím naléhavá opatření; ve srovnání s rokem 2016 to představuje 11% nárůst.
6. S ohledem na to, že malnutricí trpí na celém světě jeden ze tří lidí, Rada uznává potřebu doplnit přechod k udržitelným zemědělsko-potravinářským systémům zajišťujícím bezpečnost lidského zdraví. Rychle rostoucí populace bude v důsledku sílícího dopadu změny klimatu a ozbrojených konfliktů a rostoucího tlaku na půdu a přírodní zdroje představovat pro schopnost zemědělsko-potravinářských systémů udržitelně přispívat k bezpečné, zdravé a výživné stravě velkou výzvu. Městské aglomerace jsou stále zranitelnější, přičemž celosvětově nejvyšší míru růstu zaznamenávají africké městské aglomerace, což je zčásti zapříčiněno chudobou venkovských oblastí. Aby bylo do roku 2030 dosaženo vymýcení hladu i malnutrice ve všech jejích podobách (cíl udržitelného rozvoje č. 2), bude naprosto nezbytné obnovit předchozí dynamiku a mobilizovat mezinárodní společenství.
7. Rada bere na vědomí znepokojující globální stravovací trendy a v této souvislosti zhoršující se problém nadváhy a obezity – 672 milionů lidí je obézních a 1,3 miliardy lidí trpí nadváhou. V mnoha zemích vyznačujících se nedostatečným zabezpečením potravin se nadváha a obezita vyskytují společně s podvýživou a jinými formami malnutrice. Rada v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly potravinové systémy zajišťující udržitelné zabezpečení potravin a výživy pro všechny, a to například i zapojením se do přípravy dobrovolných pokynů pro potravinové systémy a výživu Výboru pro celosvětové zajišťování potravin.

8. Rada bere na vědomí výsledky, jichž EU a její členské státy dosáhly při zabezpečování potravin a výživy, a podporuje doporučení a závěry obou zpráv a zejména:

- a. **Zintenzivnit společnou činnost EU a členských států v oblasti boje proti závažným dopadům změny klimatu na zemědělství a globální dodávky potravin.** EU a její členské státy musejí aktivněji spolupracovat při provádění Pařížské dohody a podpoře zemědělství šetrného ke klimatu a uznat, že zemědělské postupy zastávají při přizpůsobování se změně klimatu a jejím zmírňování důležitou úlohu, jak se uvádí v iniciativě „*Koronivia Joint Work on Agriculture*“ a odráží v dalších příslušných závazcích podporovat rozvíjející se země při plnění jejich vnitrostátně stanovených příspěvků. Rada dále zdůrazňuje nutnost chránit biologickou rozmanitost a ekosystémy i bojovat proti degradaci půdy a desertifikaci.
- b. **Uznat kriticky významnou úlohu žen v rámci zemědělsko-potravinových hodnotových řetězců, při správě přírodních zdrojů a při zajišťování zabezpečení potravin a výživy.** Rada naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že bude věnována nezbytná pozornost rozvoji hodnotových řetězců zohledňujících rovnost žen a mužů v souladu s *acquis* EU včetně akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů (GAP II). Je třeba zvýšit podíl vykazování roztržiděného podle pohlaví, aby se lépe zachytilo přispění žen a přesněji měřilo úsilí o oslovení žen, jejich podporu a posílení jejich postavení. Rada zdůrazňuje, že je důležité, aby činnost vykonávaná ve všech fázích životního cyklu vedla k naplňování závazků EU v oblasti výživy. Kromě toho Rada uznává, že udržitelný rozvoj podporující začlenění vyžaduje, aby všechny formy malnutrice a nerovnosti žen a mužů, včetně specifické zranitelnosti žen a dívek v krizových a mimořádných situacích, byly řešeny společně, a zajistila se tak celková účinnost investic. V této souvislosti je důležité zachovat úsilí vyvíjené v zájmu posílení mechanismů sociální ochrany pro zabezpečení potravin a výživy.

- c. **Na základě závazků ze summitu „Jedna planeta“ posílit spolupráci mezi EU a jejími členskými státy na budování odolnosti vůči změně klimatu, na udržitelnosti a inovacích v zemědělství příznivých pro rozvoj v zájmu udržitelné transformace venkova.** Zvláštní pozornost je třeba věnovat posilování vnitrostátních a regionálních kapacit v oblasti zemědělského výzkumu a inovací a prosazovat mnohostranná partnerství v zájmu posíleného a dlouhodobého dopadu, jako je iniciativa Inovace příznivé pro rozvoj prostřednictvím zemědělského výzkumu (*Development-Smart Innovation through Research in Agriculture*) (DeSIRA).
- d. U humanitárních, rozvojových a mírových otázek pokračovat v uplatňování strategického přístupu k potravinovým krizím a malnutrici způsobem zaměřeným na předcházení konfliktům a konflikty zohledňujícím, jelikož neschopnost zmírnit hlad ve světě je v některých částech světa úzce spojená s nárůstem konfliktů a násilí. EU a její členské státy se vyzývají, aby zesílily podporu Globální sítě proti potravinovým krizím s cílem posílit společnou analýzu a koordinované reakce a aby obnovily svůj závazek vůči příslušným agenturám OSN, včetně Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodního fondu pro zemědělský rozvoj (IFAD) a Světového potravinového programu (WFP). V souladu s globální strategií EU musí EU a její členské státy kromě toho také posilovat odolnost nejzranitelnějších zemí, aby bylo možné lépe předcházet hladomorům a řešit strukturální příčiny nedostatečného zabezpečení potravin a výživy. Rada navíc zdůrazňuje, že je nutné uvědomovat si vazby mezi ozbrojenými konflikty, nedostatečným zabezpečením potravin a hrozbou hladomoru a že EU a její členské státy se musí zavázat k podpoře provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2417. Rada dále konstatuje, že je nutné prosazovat soudržné, dobře koordinované humanitární a rozvojové politiky a programy v zájmu řešení problematiky nedostatečného zabezpečení potravin a podvýživy, záchrany životů a budování odolnosti.

e. Posilovat vazbu mezi drobnými zemědělci a malými a středními podniky a investovat konkrétně do vytváření pracovních příležitostí ve venkovských oblastech, zejména ve prospěch mladých lidí a žen, s cílem podporovat v hodnotových řetězcích v odvětví zemědělství udržitelný růst podporující začlenění, a to vzhledem k významu podpory regionálního obchodu se zemědělskými produkty v zájmu zmírnění extrémní chudoby. V tomto směru Rada zdůrazňuje důležitost iniciativy Komise týkající se nové aliance mezi Afrikou a Evropou pro udržitelné investice a zaměstnanost, jakož i rozšíření partnerství prostřednictvím plánu vnějších investic a svěřenského fondu pro Afriku, mimo jiné i za účelem rozvoje odvětví zemědělství a při zohlednění závazku EU a jejích členských států řešit příčiny nelegální migrace a nuceného vysídlování. Tato partnerství je třeba přizpůsobit konkrétním potřebám drobných zemědělců a malých a středních podniků a podřizovat je zásadám týkajícím se odpovědného investování do zemědělských a potravinových systémů a je nutné nadále uplatňovat dobrovolné pokyny pro odpovědnou správu půdy, lesů a rybolovu v souvislosti s vnitrostátním zabezpečováním potravin; jak tyto zásady, tak i pokyny potvrdil Výbor pro celosvětové zajišťování potravin. Dále Rada se zájmem očekává doporučení Komise nazvané „Pracovní skupina pro venkovské oblasti Afriky – posílení našeho partnerství v potravinářství a zemědělství“.

9. Rada konstatuje, že v zemích, které Komise pokládá z hlediska výživy za prioritní, se do roku 2025 podaří předejít zaostávání v růstu u 4,7 milionu dětí. To je více než dvojnásobek počtu dosaženého minulý rok (2 miliony), což znamená chvályhodný pokrok v podpoře partnerských zemí při dosahování cíle snížit počet dětí zaostávajících v růstu do roku 2025 alespoň o 7 milionů. Rada je nicméně silně znepokojená tím, že současné tempo snižování počtu dětí zaostávajících v růstu bude pro splnění globálních cílů v této oblasti do roku 2025 nedostatečné², což ohrožuje dosažení cílů udržitelného rozvoje. V této souvislosti Rada naléhá na Komisi, aby společně s členskými státy zásadním způsobem zintenzivnila úsilí o řešení malnutrice ve všech jejích podobách (nedostatečný či opožděný růst, nedostatek stopových prvků a nadváha).

² Prvním z cílů Světového zdravotnického shromáždění je dosáhnout „40% snížení celosvětového počtu dětí mladších pěti let, které zaostávají v růstu“. Celosvětově je tedy třeba snížit počet takových dětí o přibližně 70 milionů (tedy ze 171 milionů v roce 2010 na přibližně 103 miliony v roce 2025).

10. Rada vybízí Komisi, aby se na celosvětové úrovni nadále aktivně snažila udržovat zabezpečení potravin a výživy jako prioritu programu EU v oblasti rozvojové spolupráce. Rada zdůrazňuje, že EU a její členské státy mohou kolektivně přispívat k posílení zabezpečení potravin a výživy prostřednictvím víceodvětvového a mnohostranného přístupu zahrnujícího výživu do různých odvětví, jako je například zemědělství, sociální ochrana, zdravotnictví, vzdělávání, zajišťování vody, sanitární a hygienická opatření. EU a její členské státy tedy musí nadále spolupracovat na zlepšování soudržnosti a účinnosti rozvojové spolupráce, mimo jiné i prostřednictvím dalšího prosazování společného plánování a společných rámců pro výsledky, a to na vnitrostátní úrovni, ale i s partnery. Za tím účelem Rada rovněž vybízí partnerské země, aby v úzké spolupráci se všemi klíčovými subjekty vypracovaly a uplatňovaly vnitrostátní strategie zabezpečení potravin a výživy.
11. Vzhledem k přetrvávajícím a nově se objevujícím globálním výzvám Rada Komisi vyzývá, aby navrhla revizi rámce politiky v oblasti zabezpečení potravin z roku 2010 a rámce politiky v oblasti výživy z roku 2013, přičemž oceňuje její závazky v oblasti výživy a uplatňování uceleného přístupu EU.
12. Aniž jsou dotčena probíhající jednání o víceletém finančním rámci, Rada zdůrazňuje, že pro účinné řešení problematiky zabezpečení potravin a výživy v zájmu dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 2 a zvrácení současného negativního trendu je důležité zajistit přidělení dostatečných zdrojů od Komise, členských států a mezinárodního společenství.
13. Rada Komisi a členské státy vyzývá, aby v příští dvouleté zprávě o provádění politických závazků EU v oblasti zabezpečení potravin a výživy informovaly konkrétně o opatřeních navazujících na tyto závěry Rady.
-